

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj.: ČŠIS-2325/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Jivina
Sídlo:	Jivina 9, 294 14
IČ:	75030322
Identifikátor:	600 049 329
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelkou školy Veronikou Biskupovou
Zřizovatel:	obec Jivina
Místo inspekční činnosti:	Jivina 9, Jivina 46
Termín inspekční činnosti:	21. a 24. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) a jejich soulad s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na činnost základní školy a mateřské školy, nikoli částí školní družina a školní jídelna. Hodnocení zahrnuje poslední tři školní roky. Tendence, vývoj a případné odstranění zjištěných nedostatků se vztahuje i k dalším hodnocením provedeným ČŠI.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola (dále jen ZŠ či MŠ) splňuje formální podmínky (soulad údajů ve zřizovací listině se skutečností, v zápisu do školského rejstříku, způsob jmenování ředitelky školy). V dodržení stanovených kapacit 40 žáků v ZŠ, 26 dětí v MŠ, 55 strážníků ve školní jídelně, 30 žáků ve školní družině zjištěna odchylka v počtu strážníků vykazovaná Výroční zprávou o činnosti školy za školní rok 2010/2011, která uvádí 60 strážníků (ředitelka školy rozdíl zdůvodňuje navýšením o dospělé strážníky – pracovníky školy). Skutečné stavy k termínu inspekce byly: 19 žáků v ZŠ a školní družině, 26 dětí v MŠ. Další odstranitelnou nepřesností je nesoulad používaného úředního (kulatého) razítka s platným názvem školy. Poslední dva inspekční vstupy do školy (kromě posouzení

souladu ŠVP s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy provedenými bez návštěvy školy) hodnotily pouze část základní škola.

Nejvýznamnější změnou je zejména zavedení vlastních vzdělávacích programů – v MŠ i ZŠ jsou realizovány zpracované ŠVP, které vycházejí z konkrétních podmínek školy. Zdůrazňují zvláště podporu individuálního rozvoje dětí a žáků, využití podmínek školy umístěné v přírodním prostředí. Neopomíjejí v ZŠ ale ani přístupy i informačním a komunikačním technologiím (dále ICT) a modernizaci forem a metod vzdělávání. Doplňky ŠVP zapracovávají další aktuální témata – environmentální a etickou výchovu. Informace o škole na www stránkách školy a některé další dokumenty vyžadují aktualizaci – uvádějí ještě dříve užívaný vzdělávací program. Změny v materiální oblasti jsou postupné a dílčí. Ve výuce cizích jazyků škola ve spolupráci s úplnými školami v okolí vyučuje anglický jazyk.

MŠ je zcela naplněna, zájem o přijetí dlouhodobě převyšuje kapacitní možnosti (aktuálně o sedm dětí). Je zde osm dětí v posledním roce před zahájením školní docházky, jedno s odkladem školní docházky. V ZŠ se počet žáků ve sledovaném období snižoval, v roce 2008 měla škola 31 žáků. Pro tento školní rok projednal a schválil zřizovatel výjimku z minimálního počtu žáků v ZŠ. Z pohledu blízké budoucnosti je stav, kdy v prvním ročníku je jeden žák a ve druhém pouze dva žáci nepříznivý. Struktura dětí a žáků se nemění – jedná se většinou o místní děti, škola nevykazuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP).

V realizaci opatření k odstranění nedostatků po uvedené inspekční činnosti byla škola částečně úspěšná (viz další text –úpravy ŠVP, personální stav...).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

K prioritám školy patří otevřená komunikace, vstřícná atmosféra a úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí a žáků a se zřizovatelem. Tyto cíle byly v celém sledovaném procesu vzdělávání velmi zřetelné. Informovanost o nabídce školy, o postupech při přijímání i o samotném průběhu vzdělávání je uskutečňována bezprostředními kontakty a využitím www stránek školy. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou projednána a schválena zřizovatelem. V ZŠ umožňují malé počty žáků v ročnících a třídách až individualizaci výuky, zohledňování specifických potřeb žáků. Jednotliví pedagogové i škola jako celek postupují velmi citlivě se znalostí regionálního a sociálního prostředí. Podpora zřizovatele se projevuje mimo jiné ve skutečnosti, že není požadována úplata za školní družinu. Školní budovy nemají bezbariérové úpravy, logopedická péče není systémově zajištěna. Rovný přístup ke vzdělávání je ve škole uplatňován, informovanost zákonných zástupců je na standardní úrovni.

Oba zpracované ŠVP byly při hodnocení v roce 2009 označeny ČŠI „není v souladu“ s příslušným rámcovým programem a byly doporučeny jejich úpravy. Ty byly provedeny jen v některých částech a jen dílčím způsobem (v MŠ operativně i v průběhu inspekce), a tak oba stále vykazují řadu nedostatků. V konečném důsledku se jedná o porušení § 5 odst. 1 školského zákona. ŠVP pro předškolní vzdělávání má nedostatky v charakteristikách integrovaných bloků a ve vzdělávacím obsahu - nabídce okruhů činností. ŠVP pro základní vzdělávání stále postrádá některé předepsané náležitosti. Chybí tak označení „pro základní vzdělávání“; předepsaná struktura porušena absencí kapitoly „dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce“; jako v roce 2009 chybí popis zabezpečení péče o žáky se zdravotním znevýhodněním; doplněná kritéria pro hodnocení žáků jsou odlišná od kritérií uvedených ve školním řádu; opravený učební plán dále neoznačuje důsledně disponibilní hodiny. Tento dokument obsahuje i další nedostatky

formální i věcné: neúplné charakteristiky předmětů – chybí, je nesprávná nebo je od učebního plánu odlišná časová dotace (Český jazyk, Matematika, Přírodověda...); chybí povinný výstup (ICT). Neuvedením pravidel pro zařazování žáků do tříd, skupin, pro přerazování je porušen § 1 odst. 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání... (dále jen v. č. 48).

Organizační propojení MŠ a ZŠ a školní družiny přispívá k bezproblémovým přechodům dětí a žáků mezi jednotlivými stupni vzdělávání. Škola vytváří pozitivní klima pro naplňování ŠVP. Významným doplněním povinného obsahu vzdělávání je bohatá zájmová činnost.

Organizační struktura (liniové řízení) plní svůj účel. Deklarovanou i uskutečňovanou vizí je demokratický a kooperativní styl řízení i práce zaměstnanců školy. Kontrolní (hospitační) činnost svým charakterem (četností, zaměřením, zpětnými vazbami, vnitřní metodickou činností) jen omezeně plní autoevaluační smysl. Vnitřní předpisy a vedené dokumenty obsahují větší množství nedostatků, chyb a porušení školských předpisů. Velmi obsáhlý školní řád ZŠ nebyl k termínu inspekce schválen školskou radou - porušení § 168 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona. Nejednoznačnými pravidly pro stanovení celkového hodnocení žáka při použití slovního hodnocení porušen § 14 odst. 1 písm. e) v. č. 48. Postup při nesouhlasu zákonného zástupce s klasifikací neodpovídá aktuálnímu znění § 52 odst. 4 školského zákona. Školní řád ZŠ obsahuje i další nedostatky (v pravidlech hodnocení chybí stupeň „nehodnocen“, uvádí, že pedagogická rada „rozhoduje“, hodnocení chování zařazeno jako kázeňské opatření, některé uvedené pojmy či postupy byly převzaty bez náležité úpravy pro podmínky dané školy). Školní řád MŠ byl naopak velmi stručný, neobsahoval povinné podmínky bezpečnosti, ochrany zdraví a před sociálně patologickými jevy (§ 30 odst. 1 písm. c) školského zákona). Vedená personální dokumentace nebyla úplná či přesná. Zpracované výroční zprávy o činnosti školy mají dobrou vypovídací hodnotu, zde uvedené výsledky vzdělávání však mají jen malou vazbu na cíle vzdělávání stanovené ŠVP. Záznamy ve vedených třídních knihách nejsou vždy průkazné ve smyslu § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona. V organizaci vzdělávání v ZŠ je porušen předpis o délce přestávek zařazením pouze pětiminutové přestávky (§ 1 odst. 5 v. č. 48). Zařazení výuky anglického jazyka v denním rozvrhu hodin není z psychohygienického ani didaktického hlediska výhodné. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je plánované, nezahrnuje však všechny učitele. Pozitivem je využití prostředků z projektu „EU Peníze školám“ pro rozvoj informační gramotnosti. Dle popisu ve ŠVP reaguje DVPP na zájem a profesní orientaci pedagogů, málo jsou však zdůrazněny (plánem i průběhem) potřeby školy - doplnění kvalifikace pro MŠ, cizí jazyky, funkční gramotnosti apod. Ve vnitřních předpisech a povinné dokumentaci, organizaci a řízení vzdělávání jsou odstranitelná rizika. Kladem je samotný charakter individualizované výuky, modernizace vzdělávacího kurikula formou projektových prvků, příznivá atmosféra, využívání ICT.

Minimální počty školních úrazů dokládají dobrou úroveň podmínek a organizování z hlediska bezpečnosti dětí a žáků. Pro zvýšení bezpečí by bylo vhodné vyřešit dohled nad žáky při časté samostatné práci s počítači.

V průběhu vzdělávání v MŠ převažovaly tradiční metody a formy, které dostatečně nezohledňovaly individuální potřeby dětí ve věkově smíšené třídě. Příprava dětí z třetího ročníku na vstup do základní školy postrádá systémovost. Individualizaci vzdělávání omezuje jednotné vedení bez diferenciací přístupů vzhledem ke schopnostem a věku jedinců.

Děti procvičovaly jemnou motoriku při zacházení s přírodninami. Zvládaly sebeobsluhu, uplatňovaly základní hygienické návyky. Příjemnou atmosféru ve třídě navozovala nabídka

skupinových her, do kterých byly mladší děti zapojovány za výrazného povzbuzování a podpory učitelek. Podporou předčtenářské gramotnosti byla práce s knihou v rámci ranních her a čtení pohádek učitelkami při odpoledním odpočinku. Tematický výběr knih podporoval u dětí rozvoj informací z oblasti přírodovědné gramotnosti. Sociální gramotnost úspěšně rozvíjí vedení dětí k dodržování stanovených pravidel komunikace mezi vrstevníky i s dospělými. Dílčí nedostatek zjištěný v řízených pohybových aktivitách (absence zdravotně preventivních cviků) zapříčinila především nekvalifikovanost učitelek. Průběžná a převážně kladná adresná hodnocení posilovala aktivní spoluúčast dětí v nabízených činnostech.

Ve sledované výuce v ZŠ bylo zřetelné naplňování stanovených cílů školy. Práce žáků ve třídách s více ročníky (I. třída má v tomto školním roce 4. a 5. ročník, II. třída 1., 2. a 3. ročník) rozvíjí jejich samostatnost a zodpovědnost. Většina vyučujících uplatňovala individuální přístupy, včetně používání podpůrných prostředků, postupů a pomůcek. Naopak jen zřídka byla výuka diferencována co do množství či obsahu. Jednotné tempo i náročnost měly za následek časté prostoje některých žáků, nebo byly jejich aktivity méně efektivní. Inspekci sledované podmínky i samotná úroveň rozvoje funkční gramotnosti (v podmnožinách přírodovědná, informační, čtenářská, matematická, komunikační gramotnost) dosahovaly požadované úrovně. Funkční využívání dobrého materiálního vybavení, věcná správnost výuky, většinou promyšlená metodická stavba hodin a pracovní atmosféra vedly k splnění stanovených dílčích cílů výuky jednotlivých předmětů. Zhruba v polovině sledované výuky žáci aktivně pracovali s textem, získávali informace z alternativních zdrojů. Úroveň mluveného českého jazyka závisela na individuálně nastavených hodnotách pedagogů. Do efektivnosti a dodržování didaktických zásad výuky se velmi dobře u tří ze čtyř sledovaných učitelek promítala úroveň pedagogických zkušeností. Zobecněným nedostatkem výuky byly závěry hodin, které nebyly strukturované, nezahrnovaly shrnutí, zobecnění, naučení probrané látky. Pozitivem bylo navozované průběžné hodnocení včetně prvků sebehodnocení žáků.

Škola hodnotí výsledky průběžně a formálně v legislativou daných obdobích. Hodnocení je většinou pozitivní. Záznamy o rozvoji dítěte v MŠ byly stručné, bez systematického pravidelného vyhodnocování. Výhodou jsou bezprostředně předávané informace o dětech v rámci jednoho subjektu. Vnější evaluační nástroje byly v ZŠ využívány, výsledky komerčních srovnávacích testů dokládají většinou velmi dobrou úroveň výsledků vzdělávání. Doposud není systematicky sledováno dosahování klíčových kompetencí (vyšší než „předmětová“ úroveň testů). Dobrá úroveň vztahů se projevuje v hodnocení chování žáků. Stupeň naplnění vzdělávacích cílů odpovídá většinou dobré úrovni sledované výuky. V průběžném hodnocení (klasifikaci) žáků jsou používány pravidly neurčené stupně – „mínusy“. Tím porušena zásada jednoznačnosti a hodnocení podle předem stanovených pravidel -§ 14 odst. 2 písm. a) a c) v. č. 48. Hodnocení individuálních i skupinových výsledků vzdělávání má standardní úroveň.

Spolupráce se školskou radou je bezproblémová (výjimkou je uvedené neschválení školního řádu). Dobré vztahy se zřizovatelem se odrážejí v podpoře existence školy a postupném zlepšování materiálních podmínek. Škola udržuje neformální vztahy s úplnými školami v okolí, její činnost je součástí života obce. Spolupráce s dalšími institucemi obohacuje obsah vzdělávání. Partnerství školy je na požadované úrovni.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady. V MŠ působí dvě učitelky bez předepsané kvalifikace. Tento stav se dílčím způsobem projevuje v úrovni ŠVP, méně též

do podmínek a průběhu předškolního vzdělávání. Personální podmínky v ZŠ se od posledního hodnocení příliš nezměnily. Setrvalým rizikem je zabezpečení kvalifikované výuky cizího jazyka. Ve sledovaném období vyučovali předmět Anglický jazyk tři pedagogové. To se promítlo i do výsledků – úspěšnosti žáků v předmětu. Práce se začínajícími učiteli nebyla dosud systematická.

Rozvoj materiálních podmínek školy je limitován možnostmi zřizovatele a vlastnostmi užívaných obou budov (např. vlastnosti a velikost šaten a prostor školní jídelny, chybějící rozvody vody ve třídách ZŠ aj.). Naopak vybavení jednotlivých tříd, školní družiny a počítačové pracovny je účelné a nadstandardní. Škola získala i moderní ICT. Vlastní hodnotící a koncepční materiály školy konstatují potřeby zlepšovat věcné podmínky vzdělávání. Personální a materiální podmínky a organizace vzdělávání přes uvedené nedostatky umožňují škole realizovat ŠVP.

Využívání prostředků státního rozpočtu přidělených na přímé výdaje na vzdělávání, na rozvojové programy MŠMT (celkem bylo v tomto období realizováno pět rozvojových programů) a na provoz školy je v souladu s účelem poskytnutí i s vlastními záměry školy. V roce 2010 škola obdržela 60 % finančních prostředků v rámci projektu EU Peníze školám, které využila na rozvoj ICT.

Jiné zdroje škola nemá.

Závěry, celkové hodnocení školy

- **Škola splňuje formální podmínky pro výkon veřejné služby, její činnost je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, obsah i cíle obou ŠVP korespondují s cíli platného školského zákona, ŠVP však nejsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy,**
- **trendy v rozvoji školy jsou: modernizace obsahu i forem vzdělávání realizací ŠVP a projektové aktivity, aktivní propojení s obcí a regionem, silnou stránkou školy je příznivé sociální klima pro všechny účastníky vzdělávání, výsledky práce ZŠ dokládají úspěšnost vzdělávání,**
- **stupeň naplnění obou sledovaných ŠVP odpovídá podmínkám školy,**
- **princip trvale udržitelného rozvoje je v činnosti školy méně zřetelný (chybí žádoucí zvyšování počtu žáků v ZŠ, materiální rozvoj je pomalý, příprava kvalifikované výuky cizího jazyka prozatím neprobíhá),**
- **škola vnímá ohrožení zejména ve výši rozpočtových prostředků závislých na počtech žáků, ve vlastnostech používaných prostor (kapacita MŠ), v následujících školních rocích jsou limitující nízké počty žáků v prvním a druhém ročníku aktuálního školního roku,**
- **příležitostí je podpora zřizovatele,**
- **pro realizaci ŠVP má škola celkově průměrné podmínky,**
- **škola je pro děti žáky až na detaily bezpečným prostředím, uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání a na požadované úrovni rozvíjí osobnost dětí a žáků,**
- **v účinnosti opatření přijímaných po inspekční činnosti jsou rizika - stav obou ŠVP, již inspekční zpráva z roku 2002 konstatovala „rezervy v efektivitě kontrolní činnosti“,**
- **novým úkolem pro vedení školy je systematizace kontrolní a metodické činnosti.**

Pro odstranění nedostatků (v textu uvedených porušení předpisů, úpravy obou ŠVP, systematizace DVPP, správné úřední razítko) stanoví ČŠI lhůtu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a zároveň v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů od data převzetí inspekční zprávy požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu: ČŠI Středočeský inspektorát, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Středočeský inspektorát, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně 24. října 2011

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor .....Kumstýř v. r.....

Bc. Marcela Jüstelová, kontrolní pracovnice .....Jüstelová v. r.....

Mgr. Hana Hušková, školní inspektorka .....Hušková v. r.....

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Jivíně dne 23. listopadu 2011

(razítko)

Veronika Biskupová, ředitelka školy .....Biskupová v. r.....

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.